

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C164 – ECO20**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 18 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de sluiting van werkwinkels	3
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de federale opschorting van tegemoetkomingen voor personen met een handicap	6
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de loon- en loopbaankloof en de maatregelen die nodig zijn om die weg te werken	8
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over IBO-interim	11

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de sluiting van werkwinkels

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, op 16 februari stond in de krant Het Nieuwsblad te lezen dat de VDAB twee werkwinkels wil sluiten in het Meetjesland. Meer concreet gaat het over de vestiging in Maldegem en Zomergem. De VDAB wil op termijn naar twee werkwinkels, in Aalter en Eeklo. Maldegem en Zomergem krijgen dan wel nog een werkpunt, een afgeslankte versie van de werkwinkel. In die werkpunten in het Meetjesland zou het de bedoeling zijn dat het personeel van het Sociaal Huis voor de dienstverlening zou zorgen. Ze zouden een opleiding krijgen en gemachtigd worden om bepaalde attesten uit te reiken, zodat inwoners voor gewone zaken nog in de eigen gemeente terecht kunnen.

Enkele dagen later kondigde de VDAB aan dat hij van plan is om de werkwinkels van Middelkerke-Oostende en Bredene-De Haan te fusioneren. Concreet zou dit betekenen dat de werkwinkel van Bredene wordt gesloten. In Bredene kwam hier heel wat protest tegen van diverse verenigingen en de gemeente. Het is niet duidelijk of de gemeenten een werkpunt krijgen of er een contactpunt komt, zoals in de meeste gemeenten het geval is.

Minister, welke criteria hanteert de VDAB om werkwinkels te sluiten? Wat is het verschil tussen werkpunten en contactpunten? In West-Vlaanderen zijn er in totaal 28 werkwinkels, 35 contactpunten, maar nog geen enkel werkpunt. Is er een bepaalde reden waarom diverse sluitingen in februari aangekondigd werden?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Fournier. Overigens, ik heb daarover eerder ook al een vraag over ingediend. Ze ging meer in het bijzonder over de gedachtewisseling die we hebben gehad met de VDAB. We hebben toen expliciet gevraagd of er naar aanleiding van de studie van de K.U.Leuven van 2007 wel degelijk plannen bestonden om een aantal werkwinkels in Vlaanderen te sluiten. Minister, u hebt toen geantwoord dat het zeker niet de bedoeling was om de rol van de lokale werkwinkels terug te schroeven.

U hebt ook gezegd dat tegen eind 2009 de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met heel wat werkwinkels ondertekend zou worden. Kunt u daarover een stand van zaken geven? Hoeveel van de bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn er al ondertekend? Tijdens die gedachtewisseling hebt u ook meegegeven dat de VDAB een opdracht had gekregen om hun eigen personeel op de meeste optimale en efficiënte wijze in te zetten. We horen nu dat er toch een aantal werkwinkels gesloten worden. Destijds hebt u op mijn specifieke vraag of er werkwinkels gesloten zouden worden, duidelijk gezegd dat u de resultaten van de oefening van de VDAB afwacht. Desondanks moeten we nu vaststellen dat er toch een aantal werkwinkels worden gesloten. Hoe zit het nu precies met die werkwinkels? Zijn er nog meerdere sluitingen op til?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Zeker de bemerkingsen van de tweede spreekster verbazen me. De filosofie is duidelijk. Er moeten efficiëntiewinsten worden geboekt, ook door de VDAB. Op basis van onder meer de studie van het HIVA-K.U.Leuven Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving van 2007 moet ze zien hoe dat kan gebeuren. Er is sprake van schaalgrootte, van efficiënte inzet van personeel. Ik kan me niet indenken dat ik toen niet naar voren heb gebracht dat de VDAB autonoom nagaat hoe het personeel op de beste manier wordt ingezet. Dat is nu bezig. De VDAB maakt die oefening, zeker in het licht van de crisis en de verhoging van het aantal werklozen. De efficiëntie en het effectief inzetten van mensen

moet dan nog beter gebeuren. Volgens de studie van het HIVA was er een efficiëntie- en effectiviteitswinst mogelijk. Dat wordt nu voortgezet. Het is niet nodig dat er overall een werkwinkel is. Het is nogal duidelijk dat de VDAB keuzes maakt om op de beste manier mensen en middelen in te zetten. Men garandeert me dat daarover tijdig, correct en volledig wordt gecommuniceerd met de partnerorganisaties en het publiek.

U mag me niet kwalijk nemen dat ik de cijfers niet bij me heb. Ik stel voor dat u daarover een schriftelijke vraag indient. We zullen die dan beantwoorden.

Mevrouw Fournier, in het al vermelde HIVA-onderzoek was er sprake van ‘contactpunten’. De term ‘werkpunt’ wordt, voor zover ik weet, niet echt gebruikt, de term ‘contactpunt’ wel. Het gaat dan over een door de gemeente ter beschikking gestelde ruimte, waar een internet-pc staat. Uit de praktijk blijkt dat het slechts zinvol is indien er ook medewerkers aanwezig zijn die de bezoekers te woord staan en hen assisteren bij het gebruik van deze pc en van de beschikbare softwaretoepassingen. Daarom heeft de VDAB beslist enkel nog te investeren in de locaties waar de lokale partners bereid zijn om die taak van begeleiding van mogelijke bezoekers op zich te nemen. Wat de VDAB wel doet, is een opleiding geven, zodat men de software kent en die mensen kan helpen. Als al die elementen aanwezig zijn – dus een vacaturehoek, een pc met internetaansluiting en begeleiding – dan wordt soms wel eens gesproken over een werkwinkelpunt. Dat is blijkbaar hetzelfde. Dat is de informatie die ik heb gekregen.

Mevrouw Fournier, u hebt uw informatie waarschijnlijk uit de krant gehaald. Ik weet niet of het anders in de krant staat. Men zegt mij dat ‘contactpunt’ en ‘werkwinkelpunt’ twee termen zijn die worden gebruikt. De term ‘werkpunt’ had ik nog niet gehoord, en men zegt me dat die niet echt wordt gebruikt.

Dan was er uw vraag over februari. De VDAB maakt zijn oefening. De dienst bekijkt wanneer wat klaar is, wanneer dit rond is met de contacten ter plaatse, en zal dan communiceren met de buitenwereld. Dat dit in februari gebeurt, zal wel te maken hebben met de vraag naar het realiseren van efficiëntiewinsten en meer effectiviteit.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp best dat de VDAB ook efficiëntiewinst moet boeken. Ik hoop alleen dat de steun aan mensen die hulp vragen, niet zal afnemen, dat die goede hulpverlening gegarandeerd blijft. Een correcte communicatie is inderdaad ook wel belangrijk. Mensen lezen artikels in de krant en raken meteen in paniek. Ze horen dat de werkwinkel sluit. Ze vrezen dat ze een grotere afstand moeten afleggen om naar de volgende werkwinkel te gaan. Als een contactpunt echter even efficiënt kan werken, is dat natuurlijk ook goed.

Ik heb ook begrepen dat die contactpunten vooral met de medewerkers van de gemeente werken. Zij zullen een opleiding krijgen binnen de VDAB. Hebt u er een zicht op hoeveel winkels er in totaal nog zullen worden gesloten? Wat klopt er van de berichten over Oostende en Bredene? Zal dat daadwerkelijk worden doorgevoerd?

Minister Philippe Muylers: Ik kan die informatie uiteraard opvragen bij de VDAB. Zoals u echter weet, is de VDAB een extern verzelfstandigd agentschap, met een raad van bestuur. Ik laat de VDAB de nodige vrijheid om zelf te bekijken op welke manier hij efficiëntiewinsten kan boeken en effectiever kan zijn, natuurlijk binnen het onder meer in de beheersovereenkomst bepaalde kader. Ik zal die informatie voor u en mevrouw Peeters opvragen en via de secretaris laten bezorgen aan de leden van deze commissie.

Mevrouw Martine Fournier: Dat lijkt me goed. Zo kunnen we zelf ook enigszins volgen welke werkwinkels er eventueel zouden kunnen sluiten.

Minister Philippe Muyters: Uiteraard als de beslissing al is genomen. Ik zal dit opvragen voor de beslissingen die al zijn genomen. Men kan moeilijk al beslissingen aankondigen die nog moeten komen. We zullen bij de VDAB de informatie die ter beschikking is, opvragen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Het zou zeer wenselijk zijn, mochten we die informatie kunnen krijgen. Er wordt wel gezegd dat de VDAB efficiëntiewinst moet boeken. Ook deze dienst moet besparen, wegens de crisis. U bent minister van Werk. U weet dat de economische crisis ook zorgt voor veel meer werkloosheid.

Uit de studie van het HIVA uit 2007 blijkt opnieuw het cruciale belang van die werkwinkels. De studie zegt duidelijk dat het heel belangrijk is dat die werkwinkels zich daar bevinden waar de werkloosheidscijfers het hoogst zijn, of alleszins dicht bij de woonplaats van de werkzoekenden. Dat is een bevinding van de studie.

Een andere zeer belangrijke bevinding uit de studie is dat de werkwinkel voor de werkzoekenden van heel groot belang blijft, en zeker voor de kansengroepen. Van de laaggeschoolden doet 79 percent een beroep op de werkwinkels. Van de werkzoekenden ouder dan 40 jaar doet 77 percent er een beroep op, van de allochtonen 74 percent, van de leefloners 75 percent en van de arbeidsgehandicapten 82 percent.

Dat zijn erg hoge percentages, die eens te meer het belang van de lokale werkwinkels onderstrepen. Ik zou het dan ook ten zeerste betreuen mochten er straks nog meerdere werkwinkels sluiten. We moeten zeer waakzaam zijn ter zake.

Minister Philippe Muyters: Ik begrijp uw bekommernis, maar dit geldt voor iedereen en overall. Zwart-wit gesteld: het zou waarschijnlijk het best zijn in elke gemeente wel drie of vier plaatsen te hebben waar er een soort werkwinkel is en er iemand klaarzit. Er moet echter een zekere schaalgrootte zijn. Ook dat komt in de HIVA-studie naar voren. De middelen moeten efficiënt worden ingezet. De HIVA-studie zei al dat dit kan. Heel veel mensen vragen zich af of al dat personeel wel nodig is. De VDAB heeft een keuze gemaakt waar ik volledig achter kan staan. Ik ben er zeker van dat de VDAB alle punten in overweging neemt, maar er is een zekere schaalgrootte nodig. De afstand speelt een rol, maar niet overall is het nodig.

Dat geldt niet alleen voor de VDAB. Ook de OCMW's of andere lokale spelers, zoals plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's), haken soms af, omwille van de efficiëntie, omdat men ziet hoeveel mensen erheen komen. U zult zeker gelijk hebben met de percentages, maar het hangt ervan af hoeveel mensen daarheen komen. Dat wordt mee in overweging genomen bij de evaluatie. Ik ben er zeker van dat de VDAB ter zake op een professionele manier keuzes maakt.

Mevrouw Lydia Peeters: Die HIVA-studie dateert van 2007, toen de werkloosheidscijfers anders waren dan nu. Dat is van heel groot belang als straks die evaluatie wordt gemaakt en er wordt bekeken welke winkels moeten sluiten.

Minister Philippe Muyters: De HIVA-studie is een basis. Die geeft een minimale schaalgrootte aan, en dergelijke meer. De VDAB is dagelijks op het terrein en is dus het best geplaatst om te weten wat waar kan en moet, en hoe mensen het meest efficiënt kunnen worden ingezet. Of dat de werkwinkel is of het gebeurt via extra begeleiding en opleiding van mensen of via wat dan ook, het is goed dat het gebeurt binnen het kader dat vanuit de regering aan de VDAB wordt gegeven zodat die de meeste vrijheid krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Het is inderdaad belangrijk dat de mensen een aanspreekpunt hebben, een werkwinkel of een contactpunt, het is eender hoe we het noemen. Het zal heel belangrijk zijn om bepaalde medewerkers van de stad een goede opleiding of begeleiding te geven zodat ze de juiste informatie kunnen geven aan hun inwoners. De toegang tot een

stadhuis of een gemeentehuis verloopt normaal heel gemakkelijk, maar het is belangrijk om de juiste opleiding te geven aan de medewerkers van de stad of de gemeente.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de federale opschorting van tegemoetkomingen voor personen met een handicap

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, minister, collega's, de federale overheid biedt aan werkgeverszijde een bijdrage voor de tewerkstelling van personen met een handicap. Het betreft onder meer een korting in de bedrijfsvoorheffing, in de patronale lasten in de beschutte werkplaatsen en bij Activa Start.

Vroeger werd die ondersteuning op het vlak van werk geboden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), maar deze vorm van ondersteuning werd tijdens de vorige legislatuur overgeheveld naar de VDAB in het kader van het beter bestuurlijk beleid. Concreet betekent dit dat als personen met een handicap bijstand vragen op het vlak van werk, ze niet langer automatisch ingeschreven zijn in het VAPH.

Voor het domein Werk wordt net dezelfde definitie gebruikt als onder het VAPH. Wel zijn er andere en gedifferentieerde beoordelingsprocedures en -criteria ten opzichte van de beoordeling die vroeger werd gedaan door een multidisciplinair team. De groep die recht heeft op tewerkstellingsondersteunende maatregelen, blijft de facto dezelfde.

Misschien hebt ook u de geruchten al gehoord. De federale minister zou voor de federale maatregelen echter een inschrijving – en de vraag is: ook een beoordeling? – bij het VAPH blijven eisen. Dat betekent dat mensen met een handicap die niet ingeschreven zijn bij het VAPH, niet meer in aanmerking zouden komen voor ondersteuning bij de federale overheid. Als aan deze verwachtingen tegemoet moet worden gekomen, wordt de bestuurlijke reorganisatie gedeeltelijk teruggedraaid. Ook zou de vereenvoudiging in de beoordelingsprocedure worden teruggedraaid, en dat kan toch niet de bedoeling zijn! Het gevaar ervoor bestaat natuurlijk wel.

Mijns inziens is er geen sprake van een wijziging tussen de vroegere en de huidige rechthebbenden inzake tewerkstellingsondersteunende maatregelen. Waar de groep mensen die vallen onder 'personen met een arbeidshandicap' iets ruimer kan zijn dan voorheen, blijft de groep die het recht opent op een financiële bijdrage vanwege de overheid, net dezelfde als voorheen.

Minister, vandaar mijn vragen. Wat is de stand van zaken in dit dossier? Wat is uw visie ter zake? Wat zijn de mogelijke gevolgen van de houding van de federale bevoegde minister voor de Vlaamse werkgevers en ook voor de personen met een handicap? Hebt u een aanwijzing dat de definiëring of het percentage Vlaamse werkzoekenden dat in aanmerking komt voor de federale ondersteuningsmaatregelen, wezenlijk verschilt ten opzichte van het Brusselse en het Waalse gewest? Het is immers interessant om weten wat de verhouding is tussen de verschillende gewesten. Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, mevrouw Stevens, we zijn uiteraard heel goed op de hoogte van de stand van zaken. We hebben op 11 maart nog een overleg gehad, samen met het kabinet van minister Van den Bossche, op het kabinet van federaal minister Milquet.

De minister kondigt niet alleen de maatregel aan waar u over heeft gesproken, er is ook nog een nieuwe werkuitkering voor de tewerkstelling van personen met een verminderde arbeids-

geschiktheid. Het gaat om een premie van hoogstens 500 euro voor maximaal 24 maanden. Ook hier wordt er bij de doelgroep enkel verwezen naar een inschrijving in het VAPH.

Na het gesprek hebben we begrepen dat het kabinet-Milquet het voorstel heeft doorgestuurd naar de Raad van State. Tenzij de Raad van State voorstellen tot wijzigingen indient, zal de minister het zonder wijzigingen voorleggen aan de federale ministerraad. Het is dan de bedoeling dat de maatregel op 1 april van kracht wordt.

Ik moet eerlijk zeggen dat wij daar in geen geval mee kunnen instemmen. De maatregel gaat inderdaad totaal voorbij aan de situatie in Vlaanderen die u hebt geschetst, waar de ondersteuning aan gehandicapten voor Werk niet langer door de VAPH gebeurt, maar door de VDAB. De arbeidsgehandicapten worden erkend door de VDAB. Als men met deze realiteit geen rekening wil houden, dan worden werkgevers, en meteen ook personen met een handicap, in de verschillende regio's niet meer op gelijke manier behandeld.

Aangezien er enkel wordt verwezen naar de inschrijvingen in het VAPH en niet naar de VDAB, is er voor ons een fundamenteel probleem. Personen met een handicap die enkel een beroep willen doen op een tegemoetkoming voor een werkvoorziening, kunnen zich niet meer inschrijven in het VAPH en komen dus totaal niet in aanmerking voor deze federale toepassing.

Vandaar dat wij voorstellen om op het federale niveau een aangepaste definitie te hanteren, een definitie die gelijkloopt met die van de VDAB. Als die aanpassing niet gebeurt, zou dat betekenen dat Vlaamse werkgevers enkel een beroep kunnen doen op die premie voor mensen die vroeger al in het VAPH zijn ingeschreven en voor nieuwe VAPH-inschrijvingen. Personen met een arbeidshandicap die via de VDAB een erkenning als persoon met een arbeidshandicap hebben gekregen, komen niet meer in aanmerking.

Het is dus een fundamenteel probleem. Het is al sinds oktober 2008 dat de VDAB rechten toekent aan personen met een arbeidshandicap. Over het hele jaar 2009 gaat het om 4588 unieke personen, van wie de meerderheid niet in het VAPH zal zijn ingeschreven. Deze groep zal uiteraard alleen maar aangroeien. In het Brusselse en het Waalse gewest moeten personen met een arbeidshandicap voor werkvoorzieningen nog altijd terecht bij de regionale fondsen voor gehandicapten. Daar heeft men de opsplitsing die wij hebben gemaakt – de VDAB voor werk, de rest bij het VAPH –, niet gemaakt. Wat Brussel en Wallonië betreft, is er dus geen uitgesloten groep. In Vlaanderen zal dit wel zo zijn, als men dit toepast zoals nu het geval is.

Mijn kabinet en het kabinet van minister Van den Bossche plannen opnieuw een overleg met de federale overheid om na te gaan of er toch geen vergelijk mogelijk is. Als dat niet zo is, dan moeten we onderzoeken welke stappen we nog kunnen zetten.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Concreet betekent het dus dat mevrouw Milquet maatregelen plant die wel goed bedoeld zijn, maar die volledig voorbijgaan aan de realiteit in dit land. Dit is jammer. Het lijkt op maat geschreven van de Waalse en Brusselse werkzoekenden, zonder rekening te houden met de realiteit in Vlaanderen. Dat is echt wel jammer. Ik denk dat mevrouw Milquet perfect maatregelen kan nemen die rekening houden met de realiteit in de verschillende delen van het land. Dat is perfect mogelijk.

Ik hoop dat de onderhandelingen resultaten zullen opleveren. Als er geen resultaten zijn en de mensen met een arbeidshandicap in Vlaanderen uit de boot zullen vallen door een stomme federale regelgeving, dan moeten we stappen durven te zetten. We hebben nog even tijd. Ik zal dit probleem ook aankaarten in de Senaat. Ik vind het niet kunnen dat mensen met een handicap federaal verschillend worden behandeld omdat ze toevallig in Vlaanderen of Wallonië wonen.

Ik hoop echt dat u erin zult slagen om tot een aangepaste definitie te komen. Als de Raad van State geen wijziging doorvoert, dan moeten we een belangenconflict durven in te roepen. Dat zullen we dan wel zien.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: U zei dat er nog even tijd is, maar de tijd dringt wel. Als de opmerkingen van de Raad van State er zijn en men niets zou wijzigen, dan wil de federale overheid de maatregel al op 1 april van kracht laten worden. Waakzaamheid en snelheid zijn hier toch geboden.

Mevrouw Helga Stevens: Inderdaad, ik heb ook vernomen dat de maatregel op 1 april zou worden ingevoerd. Het betekent dat het wel kort dag is.

Ik wil ook nog een kleine opmerking maken. Het is interessant om te weten dat de federale overheid die maatregel zal nemen, terwijl er een gigantisch budgettair tekort is op federaal niveau. Het is gewoon een opmerking. Het heeft niets te maken met de kern van de zaak, maar blijkbaar heeft de federale overheid niets beter te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de loon- en loopbaankloof en de maatregelen die nodig zijn om die weg te werken

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, collega's, volgende vrijdag is het voor de zesde keer Equal Pay Day. Die dag wil beklemtonen dat vrouwen voor gelijk werk gemiddeld nog steeds een flink stuk minder verdienen dan mannen. Er is wel een positieve evolutie. De loonkloof is nog lang niet gedicht, maar ze blijkt toch ieder jaar kleiner te worden. Toch bedraagt de loonkloof nog altijd 23 procent.

Er zijn heel veel studies en heel veel cijfers, waarvan sommige elkaar tegenspreken. Soms is er betwisting over de cijfers, maar men houdt het op 23 procent. Dit jaar is de slogan: 't Is behelpen zolang je als vrouw 23 procent te weinig verdient.' Met deze slogan richt men zich expliciet tot mannen.

Men kent intussen een beetje de oorzaken van de loon- en loopbaankloof. Vrouwen doen over het algemeen nog steeds werk dat minder goed wordt betaald dan werk dat mannen uitvoeren. Vrouwen zijn nog altijd ondervertegenwoordigd in goed betalende industriële sectoren zoals de chemische of de farmaceutische nijverheid of de informatica. Bovendien komen mannen vaker in leidinggevende functies terecht, een verschijnsel dat men het glazen plafond noemt.

Er is ook de dagelijkse realiteit: de invloed van het gezin, de combinatiedruk tussen werk en gezin, de reclame, het onderwijs en in niet-onbelangrijke mate de onvoldoende of gebrekkige kinderopvang en zorgvoorzieningen.

Onderwijskeuze is een determinerende factor in de loon- en loopbaankloof. Meisjes kiezen nog altijd te veel voor richtingen die resulteren in werkgelegenheid in de traditionele zachte sectoren zoals onderwijs, handel of gezondheidszorg, en de keuze voor deeltijds werk of loopbaanonderbreking is niet altijd een vrijwillige keuze. Het moet eens gezegd dat vrouwen vaak kiezen voor deeltijdse arbeid omdat ze daartoe worden gedwongen omdat ze geen of onbetaalbare kinderopvang hebben. Het blijft een feit dat vrouwen zich vaak te weinig bewust zijn van de gevolgen van bepaalde keuzes die ze tijdens hun loopbaan maken.

Ik noem een aantal cijfers. Vandaag zijn maar liefst 82 procent van alle deeltijdse werknemers vrouwen. Meer dan 40 procent van de werkende vrouwen in Vlaanderen heeft

een deeltijdse job, terwijl dat bij mannen slechts om 7 percent gaat. Ook loopbaanonderbreking is vooral populair bij vrouwen: liefst 66 percent van de gebruikers daarvan zijn vrouwen. Ook nemen vrouwen vaker loopbaanonderbreking aan het begin van hun carrière, terwijl mannen dat vaker doen aan het einde. Dat heeft heel wat gevolgen voor de verdere uitbouw van hun beroeps carrière. Ook de thematische beroepsverloven zoals ouderschapsverlof, palliatief verlof en verlof voor medische bijstand worden vooral door vrouwen genomen.

Dat resulteert allemaal in lagere vrouwenlonen en heeft invloed op de verdere beroeps carrière. Vrouwen die die keuzes maken, komen op het einde van hun loopbaan soms voor verrassingen te staan omdat hun pensioen een stuk lager ligt dan dat van anderen.

De loon- en loopbaankloof kunnen we voor een deel verklaren, het is een statistische realiteit, maar dat betekent volgens mij niet dat we die moeten aanvaarden. Het is een maatschappelijk relevant probleem dat maatschappelijke en collectieve oplossingen vraagt. Er zijn de afgelopen jaren al heel wat initiatieven geweest, zowel vanuit het Vlaams Parlement als vanuit de regering.

Minister, welke beleidsmaatregelen overweegt u om vrouwen te sensibiliseren en bewust te maken van de gevolgen van bepaalde beroepskeuzes die zij maken tijdens hun loopbaan?

De economische crisis biedt volgens de initiatiefnemers van Equal Pay Day de opportuniteit om te investeren in de gelijkheid tussen vrouwen en mannen. Hoe denkt u hierop in te spelen en het werkgelegenheidsbeleid meer genderbewust te organiseren?

Naar aanleiding van Equal Pay Day werd vorig jaar in het Vlaams Parlement een voorstel van resolutie unaniem goedgekeurd betreffende de geïntegreerde aanpak van de loon- en loopbaankloof. In hoeverre zijn de beleidsaanbevelingen reeds geïmplementeerd? Ik denk vooral aan de beleidsaanbeveling om genderplannen te stimuleren in het kader van het impulsbeleid evenredige arbeidsdeelname en diversiteit.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik sluit me graag aan bij de vragen van mevrouw Hostekint. Ik heb een opmerking bij haar eerste vraag. Het is nogal gevaarlijk om de studiekeuze te laten afhangen van een eventuele toekomstige wedde. Als men kiest voor een job in het onderwijs of een job als burgerlijk ingenieur, weet men wel op voorhand welke wedde daaraan is verbonden. Dat moet niet nog eens extra benadrukt worden aan de start van de studies. Ik vrees dat dat een verkeerd teken is in verband met de studiekeuze.

Ik weet ook dat we moeten streven naar meer gelijkheid tussen man en vrouw, maar ik vind toch nog altijd dat een man andere keuzes maakt dan een vrouw. Een vrouw verschilt van een man, en dat moet worden gerespecteerd.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik denk dat er een misverstand is. In mijn eerste vraag heb ik niet gevraagd naar het sensibiliseren met betrekking tot de studiekeuze, maar wel tot de beroepskeuzes die mensen maken tijdens hun loopbaan. We moeten mensen bewust maken van het feit dat als ze keuzes maken tijdens hun loopbaan voor deeltijdse arbeid of loopbaanonderbreking bijvoorbeeld, dat bepaalde gevolgen heeft voor de verdere uitbouw van de loopbaan, voor het loon en ook voor het pensioen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voor mij is het duidelijk dat die kloof verder moet worden gedicht en dat er voor gelijk werk een gelijk loon moet zijn. Dat is vanzelfsprekend. Nochtans zien we dat ook dat nog niet altijd het geval is. Alles wat ik verder zeg, moet van hieruit worden begrepen.

Zowel ten aanzien van de studiekeuze als de loopbaankeuze hebben we de plicht om mensen te informeren, niet om hen te dwingen om iets te doen. Een keuze kan door veel dingen worden bepaald. Een keuze voor onderwijs kan worden gemaakt omwille van wat meer vakantie bijvoorbeeld. De actieve bijdrage die ik vanuit mijn beleidsdomeinen wil leveren aan het Vlaams actieplan voor de bestrijding van de loopbaankloof tussen mannen en vrouwen, is betere informatie geven. Een bewuste keuze is een goede keuze, dat lijkt me zowel ten aanzien van carrière als van opleiding belangrijk. Men mag niet achteraf schrikken van het pensioen, het loon of de loopbaan.

U vraagt naar maatregelen. Sta me toe te verwijzen naar wat ik 2 weken geleden aan uw collega's Turan en Brusseel heb geantwoord. Toen ging het over de kans op minder opleiding voor vrouwen dan voor mannen. Die dingen hangen aan elkaar vast. De programma's en instrumenten die we hebben, zoals diversiteitsplannen en sectorconvenanten, zullen we ook inzetten voor de gelijkheid in lonen en carrières.

Ik wil wel een extra accent leggen op de herintreders en herintreedsters. Dat staat in mijn beleidsnota. Ik ben er nog niet aan begonnen en ik zie het ook niet als een prioriteit vandaag tijdens de crisis, maar in de loop van mijn beleidsperiode van 5 jaar zal ik er zeker werk van maken. We stellen vast dat mensen die zich een tijdje hebben teruggetrokken uit de beroepsactiviteiten, het vaak moeilijk hebben om opnieuw aan het werk te gaan. Ik ben ervan overtuigd dat die mensen in die jaren waarin ze niet beroepsactief zijn geweest, wel andere, nieuwe competenties hebben opgedaan. Die worden zelden in kaart gebracht. Ik wil een gericht ondersteuningsbeleid voor herintreders en herintreedsters. Ik wil heel specifiek ook kijken of er niet iets extra's moet worden gedaan voor de beroepsactieve allochtone vrouwen.

Ik verwijs naar werkbaar werk. Ook in het Pact 2020 hebben we daarvoor een extra maatregel voorzien. Ik weet dat we stappen vooruit zouden moeten zetten, zowel bij de werknemers als de zelfstandigen. Ook dat komt allicht ten goede aan een betere gelijkheid. Werkbaar werk heeft als een van de vier grote parameters de combinatie van gezin en werk.

Zoals gezegd, wil ik hieraan verder de nodige aandacht besteden bij de diversiteitsplannen en sectorconvenanten. U vraagt naar de middelen. Ik wil erop wijzen dat het Europees Sociaal Fonds (ESF) dit jaar extra middelen geeft voor genderspecifieke projecten. Dat zal ik zeker mee stimuleren. Ik geloof dat het beleid van mijn voorganger in de juiste richting gaat. U hebt zelf gezegd dat het verbetert. Ik wil dat voortzetten, met als surplus het accent op die herintreders en herintreedsters. Wat vandaag bestaat, gaat in de goede richting. We zullen er bijkomend oog voor hebben. Als er nog ESF-middelen komen en er aandacht is voor herintreders, hoop ik dat we weer een stap vooruit zetten.

Mevrouw Michèle Hostekint: Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Het is een goede zaak om een extra accent te leggen op die herintreders en op allochtone vrouwen, die het vaak moeilijk hebben om aan de slag te geraken of opnieuw aan het werk te gaan.

Ik had misschien toch graag wat concretere maatregelen van u gehoord. Ik vind het aangewezen dat we werknemers informeren over de financiële en fiscale gevolgen en de gevolgen voor pensioenopbouw als ze bepaalde keuzes maken in hun carrière. Er kan misschien ook informatie worden verstrekt over alternatieve scenario's om werk en privé te combineren. Het zou een streefdoel moeten zijn dat iedereen die bij zijn werkgever informeert naar mogelijkheden om de loopbaan te onderbreken of over te schakelen op deeltijdse arbeid, ook daarover informatie ontvangt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over IBO-interim

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een vraag over de individuele beroepsopleiding (IBO), en meer bepaald de variant die gecreëerd is via de interimsector. De bedoeling was om een dubbele toestroom te organiseren. Vanuit IBO-interim zou men na 8 weken interimarbeid moeten doorstromen naar een klassieke IBO bij dezelfde werkgever. De tweede toestroom zat in de doelgroep: personen ouder dan 50 jaar, arbeidsgehandicapten en allochtonen.

Uit eerdere vragen en besprekingen van begrotingen en beleidsnota's is telkens gebleken dat deze maatregel die op specifieke groepen gericht is, geen eclatant succes te noemen is. Mijn aanvoelen is dat in de huidige economische context dit relatieve succes zo mogelijk nog meer gehypothekeerd zou kunnen worden. Uw voorganger heeft een evaluatie van het systeem aangekondigd. Er zijn wijzigingen in aangebracht. Ik had graag geweten wat daarvan het effect zou zijn.

Minister, kunt u een stand van zaken geven voor IBO-interim? Zit er evolutie in het 'succes' van de beroepsopleiding? Ik had ook graag een evaluatie. Doordat de vraag geagendeerd is, kunnen we daarover misschien ook in het parlement van gedachten wisselen. Vindt u dit instrument nog de moeite waard? Is het sop de kool nog waard? Of denkt u dat het noodzakelijk is om deze maatregel te vervangen door andere en onze middelen efficiënter in te zetten?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Malderen, IBO-interim is effectief nooit een groot succes geweest. Als ik de aantallen zie van de mensen die daarmee hebben gewerkt, komen we in het topjaar 2008 aan 268 gestarte IBO-interims. Dat is een vierde van de 1000 die mijn voorganger bij de start van de maatregel vooropstelde.

Ik wil daar onmiddellijk aan toevoegen dat het ging om een akkoord tussen mijn voorganger en de Vlaamse sociale partners; tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC). In 2009 is het cijfer nog gedaald, tot 84. Ik moet daaraan toevoegen dat het grootste deel in het topjaar 2008 komt van een enkele onderneming, wat het succes toch wat relativeert.

Uiteraard zal de crisis een rol hebben gespeeld in de daling. Maar dat is ongetwijfeld niet de enige oorzaak. Mijn voorganger heeft op een bepaald ogenblik bijkomende stimuli gegeven, zoals de verhoging van de successie. De successie is de vergoeding die het uitzendbureau voor de begeleiding van een geslaagde IBO van de VDAB ontvangt. Maar ook dat heeft niet veel opgeleverd.

U vraagt of ik zal ingrijpen. Een van mijn principes is ondubbelzinnigheid. Afspraken met partners kunnen niet eenzijdig, door een van de partijen, worden veranderd. Ik stel voor dat ik de beschikbare cijfers aan de Vlaamse sociale partners overmaak, met de uitdrukkelijke vraag te reageren en voorstellen te doen om deze maatregel af te schaffen dan wel aan te passen. Ik zou het liefst hebben dat we daaraan gezamenlijk kunnen werken. Ik weet hoe moeilijk het is om akkoorden en onderdelen ervan af te sluiten of te wijzigen. Ik ga er echter van uit dat de Vlaamse sociale partners op basis van duidelijke cijfers tot besluiten kunnen komen. Als dat niet het geval zou zijn, dan bekijken we de zaak opnieuw.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik heb die laatste boodschap begrepen. Ik heb nog een bijkomende vraag. U zegt dat er in het 'boerenjaar' 2008 268 waren, en dat dit nadien zakt naar 84. Er schiet dus nog maar zeer weinig van over. Ik vermoed dat die laatsten diegenen

zijn die zijn ingestroomd. Weten we ook hoeveel trajecten volledig zijn doorlopen? Ik vermoed dat er een aantal vroegtijdig zijn stopgezet. Misschien kan dat laatste cijfer de sociale partners bijkomend inspireren om de broodnodige evaluatie te maken.

Ik heb alvast goed begrepen dat u dit punt op de agenda van het VESOC-overleg zult plaatsen, vermoedelijk ook met een suggestie om daaraan iets te doen. Ik heb daarover een mening, want ik heb daarover in het verleden geen afspraken gemaakt: ik denk dat we de middelen beter kunnen aanwenden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■